

Participatiewet, Armoedebeleid en Wmo

23 mei 2024

Agenda

- Introductie
- Presentatie door Jolanda van de Beek, Henk ter Beest, Marlies Wessels, Sabine de Bruijn en Johanna Kanis

Per onderdeel (Participatiewet, Armoedebeleid en Wmo)

1. Aantallen (bijstandspartijen, aanvragen, verstrekkingen)
2. Financieel overzicht
3. Ontwikkelingen
4. Afsluiting

Motie bestuursrapportage sociaal domein

(n.a.v. voorstel kadernota 2024)

Op 13 juli 2023 heeft de raad het college verzocht

1. Een bestuurlijke rapportage over de breedte van het Sociaal Domein op te stellen met daarin aandacht voor:
 - a) Evaluatie
 - b) Inhoudelijke ontwikkelingen
 - c) Financiële situatie
 - d) Scenario's om dit op te vangen
 - e) Dekkingsvoorstellen

Participatiewet

Doelen

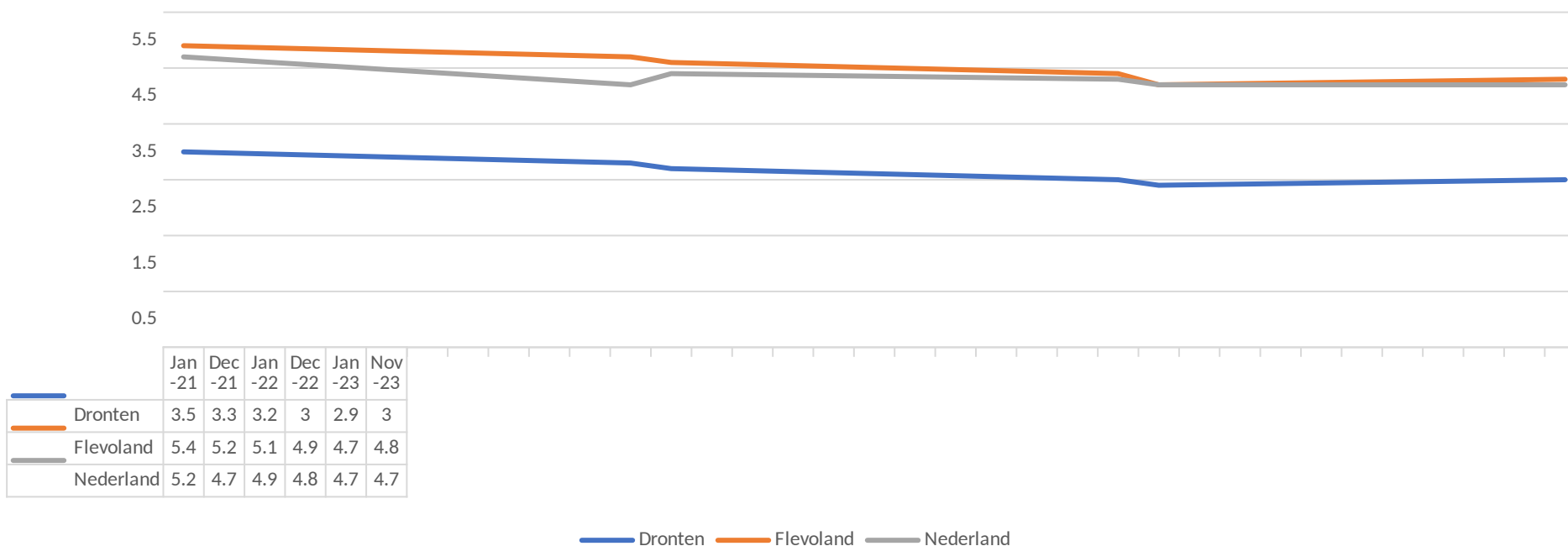
meer mensen aan de slag te krijgen, ook mensen met een arbeidsbeperking. De gemeente is verantwoordelijk voor mensen met arbeidsvermogen die ondersteuning nodig hebben bij arbeidsre-integratie,

het verlenen van bijstand aan mensen 'die in zodanige omstandigheden verkeren of dreigen te geraken dat zij niet over de middelen beschikken om in de noodzakelijke kosten van het bestaan te voorzien' (financieel vangnet)
Hieronder valt ook het minimabeleid.

Verloop uitkeringenbestand (1)

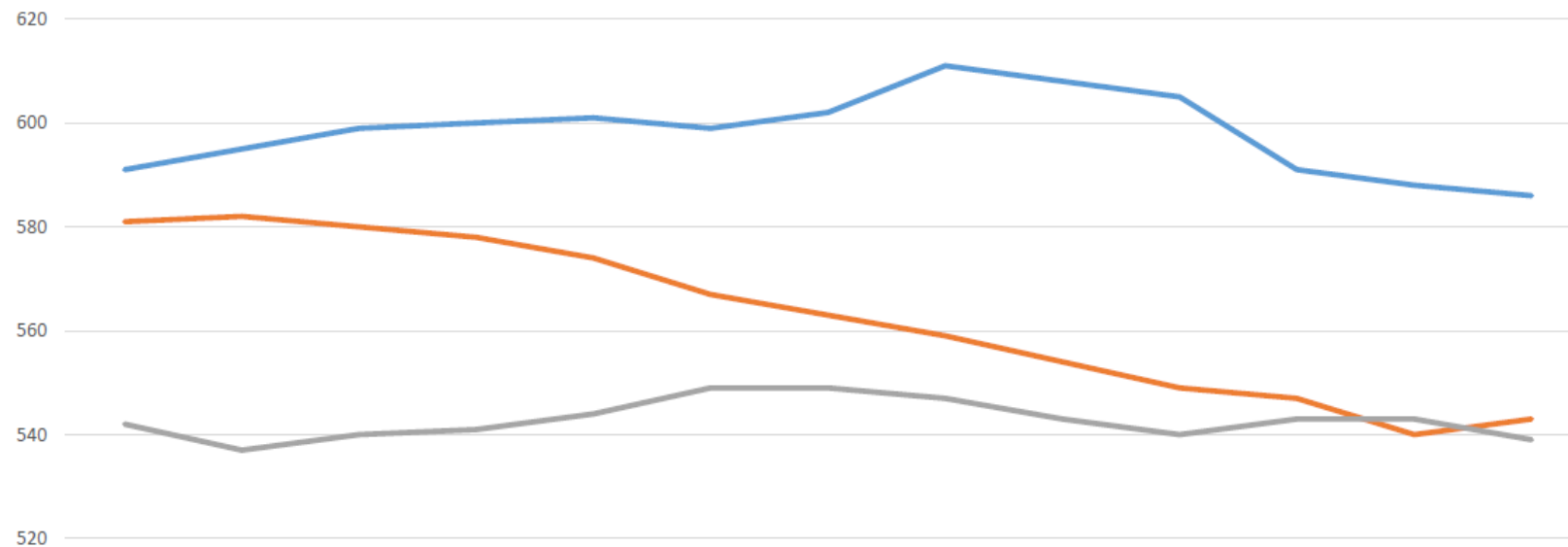
huishoudens met bijstandspartijen, % t.o.v.
totaal huishoudens

Verloop uitkeringenbestand (2)

aantal bijstandspartijen Gemeente Dronten

	begin januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december	eind december
Aantal uitkeringen 2021	591	595	599	600	601	599	602	611	608	605	591	588	586
Aantal uitkeringen 2022	581	582	580	578	574	567	563	559	554	549	547	540	543
Aantal uitkeringen 2023	542	537	540	541	544	549	549	547	543	540	543	543	539

In- en uitstroom uitkering

	instroom Q1 2023	instroom Q2 2023	instroom Q3 2023	instroom Q4 2023	Totaal 2023		instroom 2022	instroom 2021	instroom 2020	instroom 2019
< 21	4	3	8	1	16		10	10	11	10
21 - pensioengerechtigde leeftijd	29	14	21	14	78		82	112	126	74
in inrichting	1	2	2	0	5		1	10	6	8
IOAW	2	0	1	0	3		2	7	6	7
IOAZ	0	0	0	0	0		2	1	5	3
	36	19	32	15	102		97	140	154	102
	uitstroom Q1 2023	uitstroom Q2 2023	uitstroom Q3 2023	uitstroom Q4 2023	Totaal 2023		uitstroom 2022	uitstroom 2021	uitstroom 2020	uitstroom 2019
< 21	5	2	4	2	13		12	9	11	14
21 - pensioengerechtigde leeftijd	20	16	28	17	81		112	131	108	105
in inrichting	2	3	2	1	8		6	5	6	8
IOAW	1	1	1	0	3		3	4	11	7
IOAZ	0	0	0	0	0		2	6	3	5
	28	22	35	20	105		135	155	139	139

Het ondersteuningsaanbod (door Re-integratieconsulent of Participatiegids)

Inzet op match, werkritme/ervaring, training en scholing

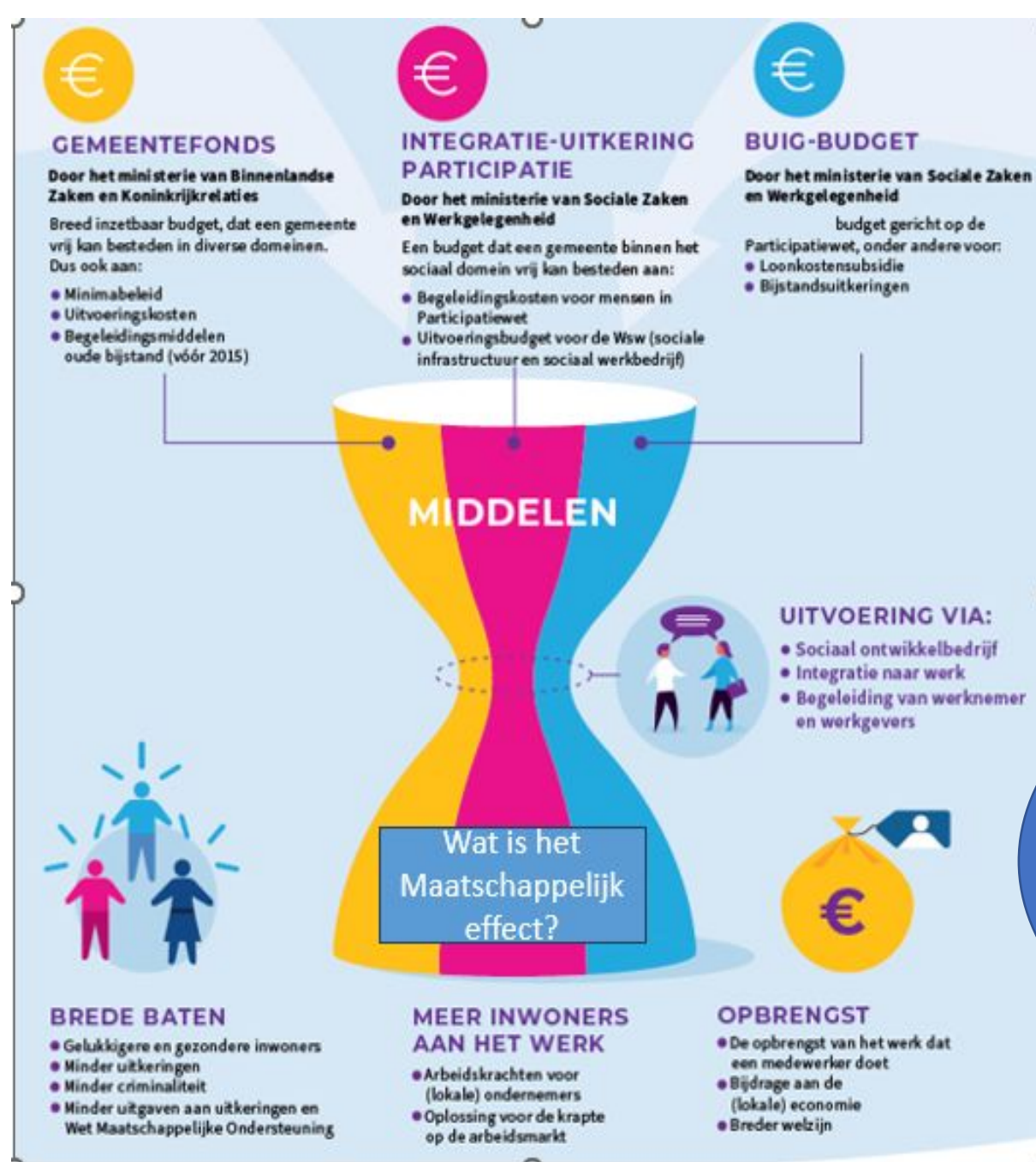

Inzet op voorbereiding plaatsing beschermd werk; beschut werk
Loonkostensubsidie

Inzet op maatschappelijke activering waar mogelijk

De financiële kaders (worden verwerkt in de begroting)

Ontvangen van het Rijk
2021: 10,4 miljoen
2022: 9,8 miljoen
2023: 11,2 miljoen
Nader voorlopig budget 2024: 11,1 miljoen

Uitgaven
2021: 9,5 miljoen
2022: 9,1 miljoen
2023: 9,8 miljoen

Maatschappelijke kosten en batenanalyse (MKBA)

Het loont om te investeren
in werk voor mensen met
een ondersteuningsbehoefte

Ondanks de krappe arbeidsmarkt staan er nog veel mensen aan de kant. Als we met inzet van loonkostensubsidie **40.000 mensen** extra naar werk begeleiden, dan levert dat **400 miljoen euro** op. Dat is goed voor mens, maatschappij en economie. Zo blijkt uit de Maatschappelijke Kosten Baten Analyse van werken met loonkostensubsidie. Daarom moet het Rijk investeren in loonkostensubsidie. Voor de publicatie, kijk op de websites van Cedris en Divosa.

Goed voor
de mens

- Meer bestaanszekerheid
- Hoger welzijn
- Meer geluk

Goed voor
de economie

- Minder personeels-tekorten
- Meer productiviteit

Goed voor de
maatschappij

- Minder zorgkosten
- Minder uitkeringen en armoederegelingen
- Meer veiligheid

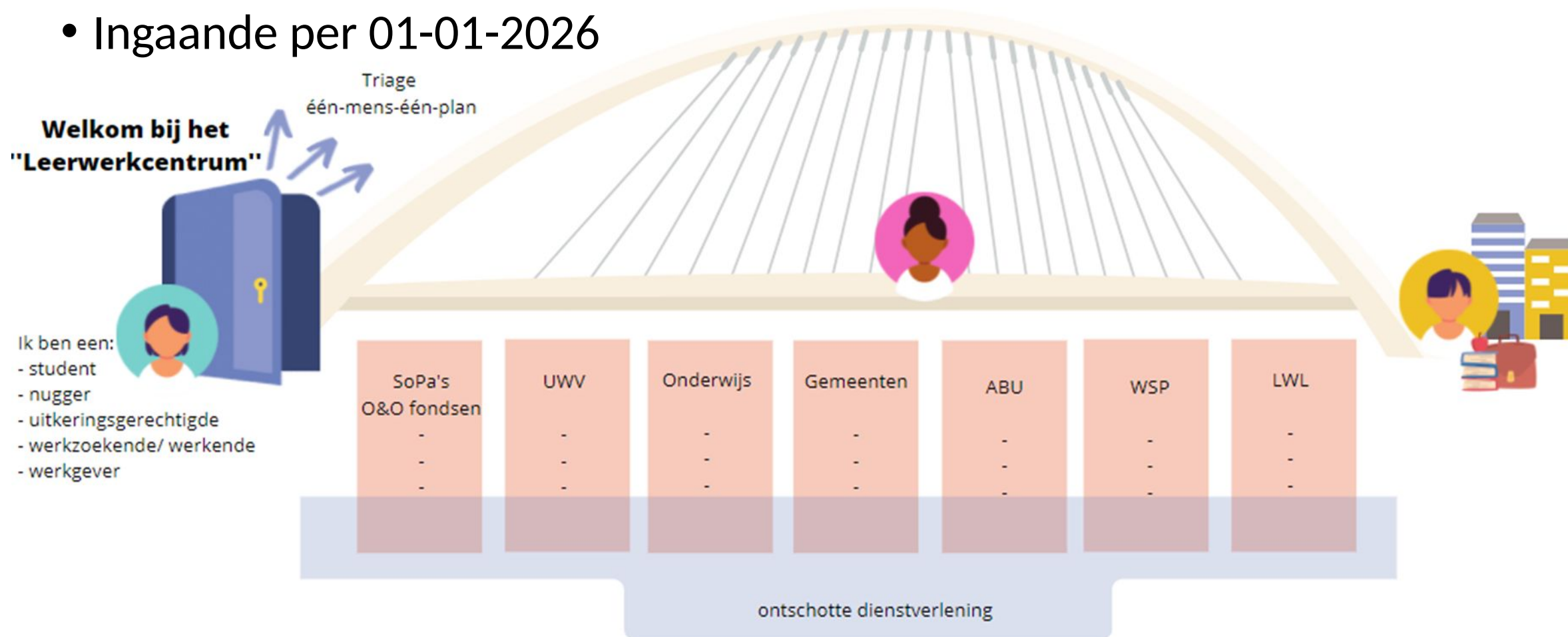
Participatiewet in balans (menselijke maat)

Hervorming arbeidsmarktinfrastructuur (1) (regionaal werkcentrum)

- Ingaande per 01-01-2026

Hervorming arbeidsmarktinfrastructuur (2) (regionaal werkcentrum)

Knelpunten en maatregelen

Probleem: Het aanbod van ondersteuning is onoverzichtelijk

- › Maatregel 1: Eén loket, het regionaal Werkcentrum

Probleem: Voor een deel van de werkenden ontbreekt dienstverlening

- › Maatregel 2: Versterken van-werk-naar-werk-dienstverlening (subsidie vwnw)

Probleem: Werkzoekenden, werkenden en werkgevers ervaren beperkingen in de dienstverlening

- › Maatregel 3: Het meer centraal stellen van de ondersteuningsbehoefte

Probleem: De samenwerking is onvoldoende en versnipperd

- › Maatregel 4: Eén gezamenlijke publiek-private governance

Infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijven (1)

Aanleiding:

- Kamerbrief Schouten
- Rapport Berenschot

Knelpunten n.a.v. onderzoek Berenschot

Ondersteuningsinfrastructuur

Groep personen met verminderde loonwaarde, anders dan beschut, die het nog niet lukt om bij reguliere werkgevers aan de slag te komen

Financiën

Infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijven (2) (kamerbrief Schouten)

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Varianten

1

Minimaal: 30.300 banen
beschut werk

Uitvoering beschut werk verbeteren, handreikingen,
ondersteuningsprogramma, explicitering budgetten,
benchmarking, andere verdeling plaatsen beschut werk

2

Minimaal: 30.300 banen
beschut werk + 10.000 banen
voor andere groepen mensen

Variant 1, aangevuld met: plannen voor een
toekomstbestendige lokale infrastructuur,
transformatiebudget, infrastructurele opslag

3

Minimaal: 30.300 banen
beschut werk + 36.000 banen
voor andere groepen mensen

Variant 2, aangevuld met: ruimere infrastructurele
opslag, investering in begeleiding/ondersteuning,
wettelijke verplichting planvorming en functionaliteiten

Infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijven (3) (SER functionaliteiten)

1. bieden van detacheringsfaciliteiten naar reguliere werkgevers.
2. Het bieden van een voorziening voor beschut werk.
3. Het bieden van goede matching en begeleiding: het in kaart brengen van vraag en aanbod met de daarbij behorende competenties, alsmede inzet jobcoaches en banenmakelaars.
4. Inspelen op en samenwerken met lokale en regionale werkgeversnetwerken.
5. Ontwikkelen van werknemersvaardigheden: startklaar maken van personen.
6. Werkgevers adviseren en helpen bij aanpassing van werkprocessen op maat.

Op basis van het onderzoek heeft Berenschot hier nog twee functionaliteiten aan toegevoegd:

7. Het vinden, herkennen en diagnosticeren van kandidaten.
8. Dienstverlening aan personen zonder Indicatie Beschut werk, die (nog) niet bij reguliere werkgevers aan de slag kunnen.

Armoedebeleid

2024

“samen verder tegen armoede en schulden”

Maatschappelijke effecten

Iedereen heeft in
ieder geval een
minimale
inkomenszekerheid

- We stemmen het armoedebeleid en de uitvoering ervan meer af op de leefwereld van inwoners met geldzorgen
- We zijn vanuit het armoedebeleid actief en zichtbaar

Iedereen kan mee
blijven doen

- We maken het gebruik van gemeentelijke regelingen en ondersteuning door inwoners inzichtelijker en toegankelijker
- We onderzoeken hoe we (preventieve) interventies op schulden kunnen versterken

Effect: iedereen heeft in ieder geval een minimale inkomenszekerheid

- Minimaregelingen en bijzondere bijstand
- Speciale aandacht voor ervaringskennis

Minimaregelingen en bijzondere bijstand

	2023		2022		2021	
	aantal aanvragen	uitgaven	aantal aanvragen	uitgaven	aantal aanvragen	uitgaven
bijzondere bijstand	412	€ 470.573	396	€ 517.230	711	€ 538.635
individuele inkomenstoeslag	443	€ 136.750	497	€ 151.350	496	€ 171.050
studietoeslag	34	€ 51.326	10	€ 22.299	12	€ 37.353
toegankelijkheidsfonds (niet zijnde ambtshalve toekenning)	372	€ 258.295	306	€ 282.046	313	€ 296.541

Aanvulling mbt toegankelijkheidsfonds

De bij ons bekende uitkeringspartijen (algemeen en bijzonder, aanvullende inkomensvoorziening ouderen via svb), die op 1 januari reeds een uitkering ontvingen, hebben rond de jaarwisseling ambtshalve een toekenningsbeschikking ontvangen.

Studietoeslag: vanaf 2022 zijn de bedragen landelijk vastgesteld. Daarvoor was het gemeentelijk beleid en dat bedrag lag hoger dan het landelijk vastgestelde bedrag.

Uitgaven bijzondere bijstand 2023

Omschrijving	Totaal	%
Aanvullende bijstand < 21 jaar	€ 12.733	2,71%
Verwarmings- en verlichtingskosten	€ 1.241	0,26%
Maaltijdvoorziening	€ 782	0,17%
Huishoudelijke hulp/gezinshulp	€ -	0,00%
Inrichtingskosten/huisraad	€ 24.381	5,18%
Inkomsten bijzondere bijstand	€ -	0,00%
Kinderopvang	€ 1.970	0,42%
Overige kosten	€ 10.981	2,33%
Overige kosten (para) med.hulp en gespec.zorg, kosten tandarts	€ 2.041	0,43%
Overige kosten fin. transacties (bewindvoering)	€ 342.119	72,70%
Premie en loonheffing bijzonder bijstand	€ 7.449	1,58%
Rechtsbijstand/proceskosten	€ 12.420	2,64%
Vervoerskosten	€ 6.430	1,37%
Woonkosten tot huurgrens, component 23	€ 27.795	5,91%
Bijzondere bijstand BBZ	€ -	0,00%
Overbruggingsuitkering statushouders	€ 20.232	4,30%
Totaal	€ 470.573	100,00%

Effect: iedereen kan mee blijven doen

- Toegankelijkheidsbijdrage
- Educatie, communicatie en laagdrempelige ondersteuning

Toegankelijkheidsbijdrage

Meer huishoudens met een minimuminkomen zijn in beeld en maken gebruik van voorzieningen

Gebruik van de toegankelijkheidsbijdrage (Pas van Dronten) neemt in de periode 2017-2022 toe met 10% (t.o.v. de nulmeting)

	2020	2021	2022	2023	Bron
Aantal kinderen < 12 jaar	212	218	232	212	Intern, gemeente
Aantal kinderen 12-18 jaar	175	203	199	186	Intern, gemeente
Aantal volwassenen	908	954	989	1.005	Intern, gemeente
Totaal aantal personen	1.295	1.375	1.420	1.403	Intern, gemeente

Toelichting op de indicatoren:

De toegankelijkheidsbijdrage biedt inwoners met een minimuminkomen de mogelijkheid om gebruik te maken van voorzieningen, zoals lid worden van een sportvereniging. In 2023 zien we een afname van het aantal kinderen dat gebruik maakt van de toegankelijkheidsbijdrage, maar een toename van het aantal volwassenen.

Educatie, communicatie en ondersteuning

Het verhaal van Esther

'Elk kind verdient een cadeau'

Het verhaal van Anja

'Ik kan het niet aanzien als kinderen tekortkomen'

Het verhaal van Renny en Aldert

'Met de ouderenbezoeker praten over die zorgen, kan een eerste stap zijn naar het oplossen van die problemen.'

Schuldhulpverlening

- Wetswijziging 1-7-2023 Wsnp: aflosperiode van 3 naar 1,5 jaar
- Vroegsignalering Dronten: pilot effectgerichte werkwijze met MDF
- Samenwerking met bewindvoerders

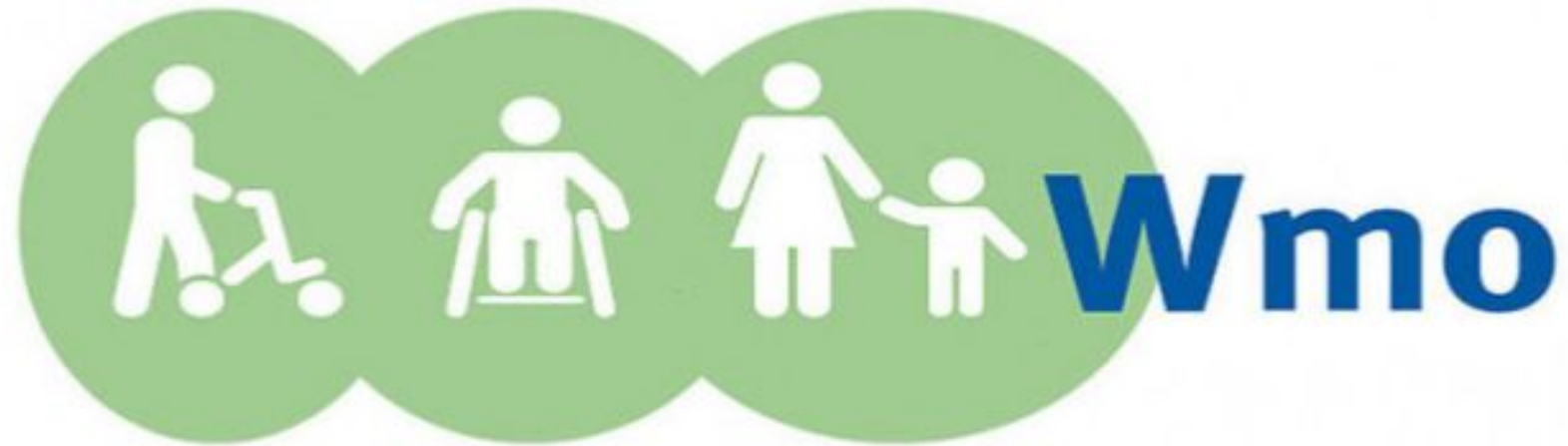
Risico op schulden in gemeente Dronten

	2023	2022	2021
Goed betaalgedrag	42%	51%	54%
Gemiddeld betaalgedrag	28%	26%	25%
Zorgelijk betaalgedrag	30%	23%	20%

Bron: Geldfit

Wat is de Wmo 2015?

- De Wet maatschappelijke ondersteuning regelt hulp en ondersteuning voor inwoners die vanwege een ziekte of een beperking problemen ervaren bij hun zelfredzaamheid of participatie in de samenleving.
- Er wordt uitgegaan van de eigen kracht van de burger. Wanneer het de burger niet lukt om er op eigen kracht of met behulp van het sociaal netwerk uit te komen, dan is de gemeente aan zet. De gemeente beslist of en welke voorziening passend en nodig is.
- De Wmo geldt vanaf 18 jaar.

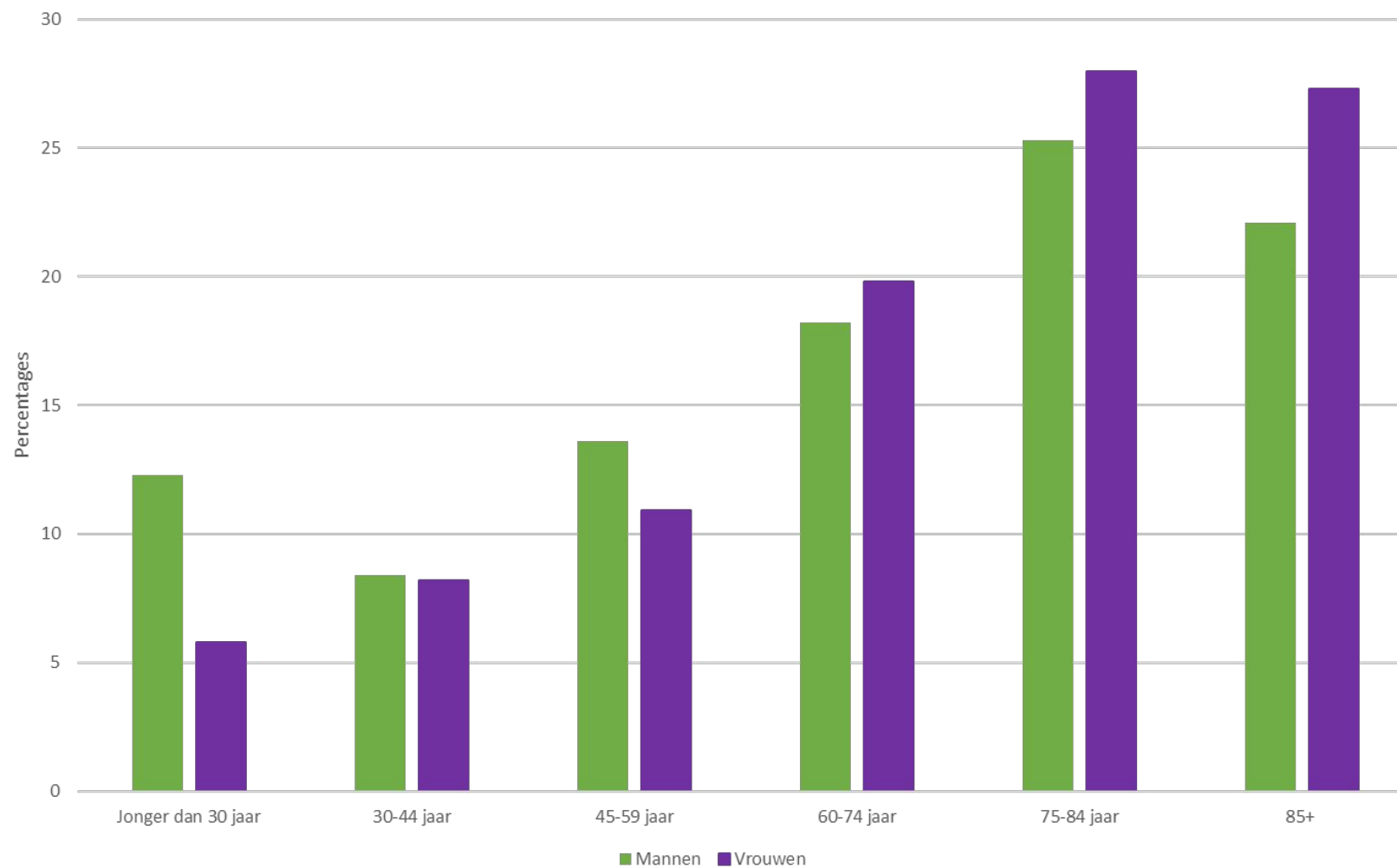
Lokaal en regionaal

Lokaal	Regionaal
Schoon en Leefbaar Huis	Beschermd Wonen
Begeleiding	Maatschappelijke Opvang (wo. zwervjongeren)
Dagbesteding	Verslavingszorg
Hulpmiddelen/ vervoersvoorzieningen	Vrouwenopvang
Wmo-vervoer (regiotaxi)	
Woningaanpassingen	
Clïëntondersteuning	
Respijtzorg	
Mantelzorg	

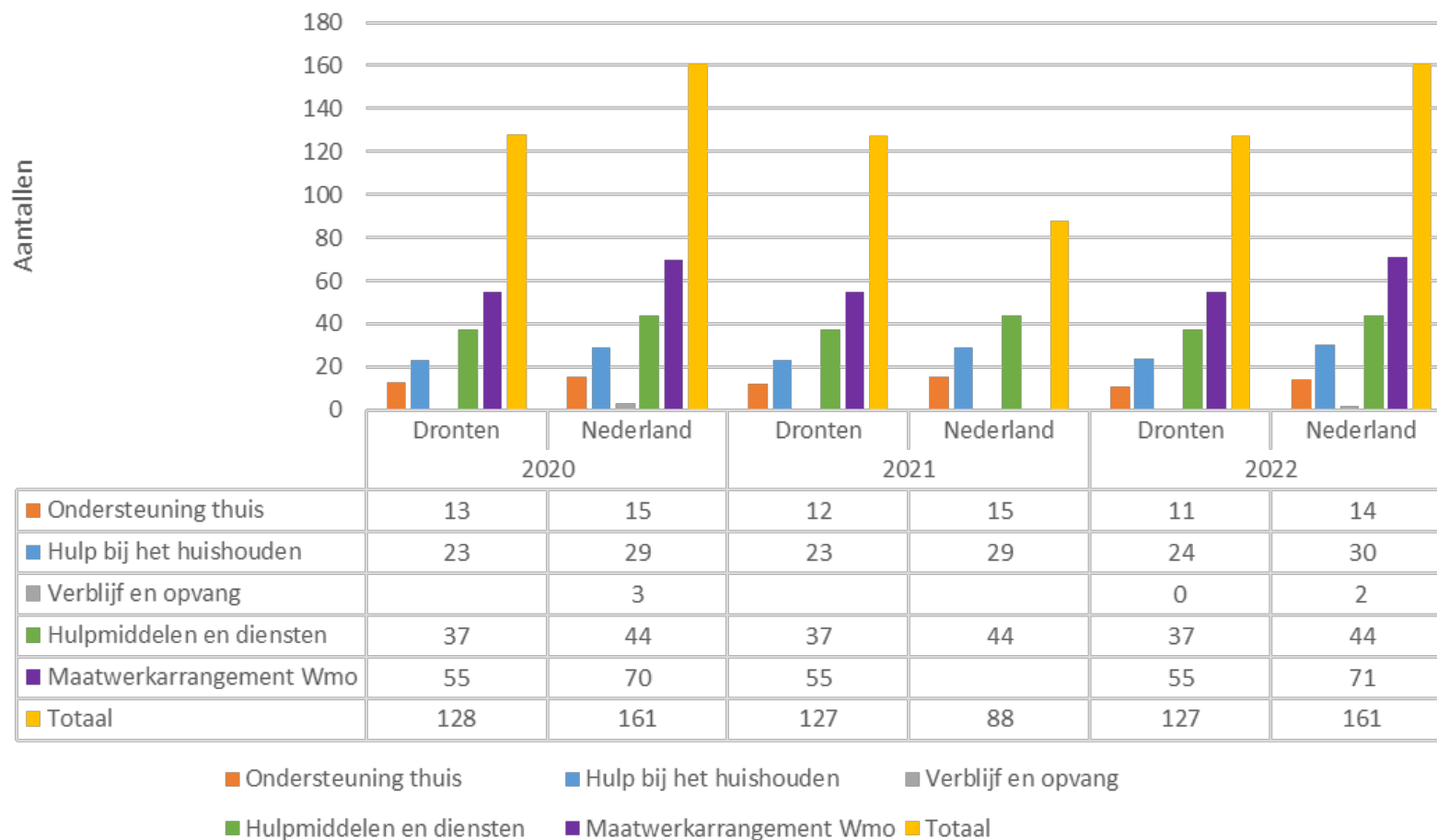

Wmo cliënten naar leeftijd en geslacht

Unieke cliënten per Wmo-categorie per 1.000 inwoners

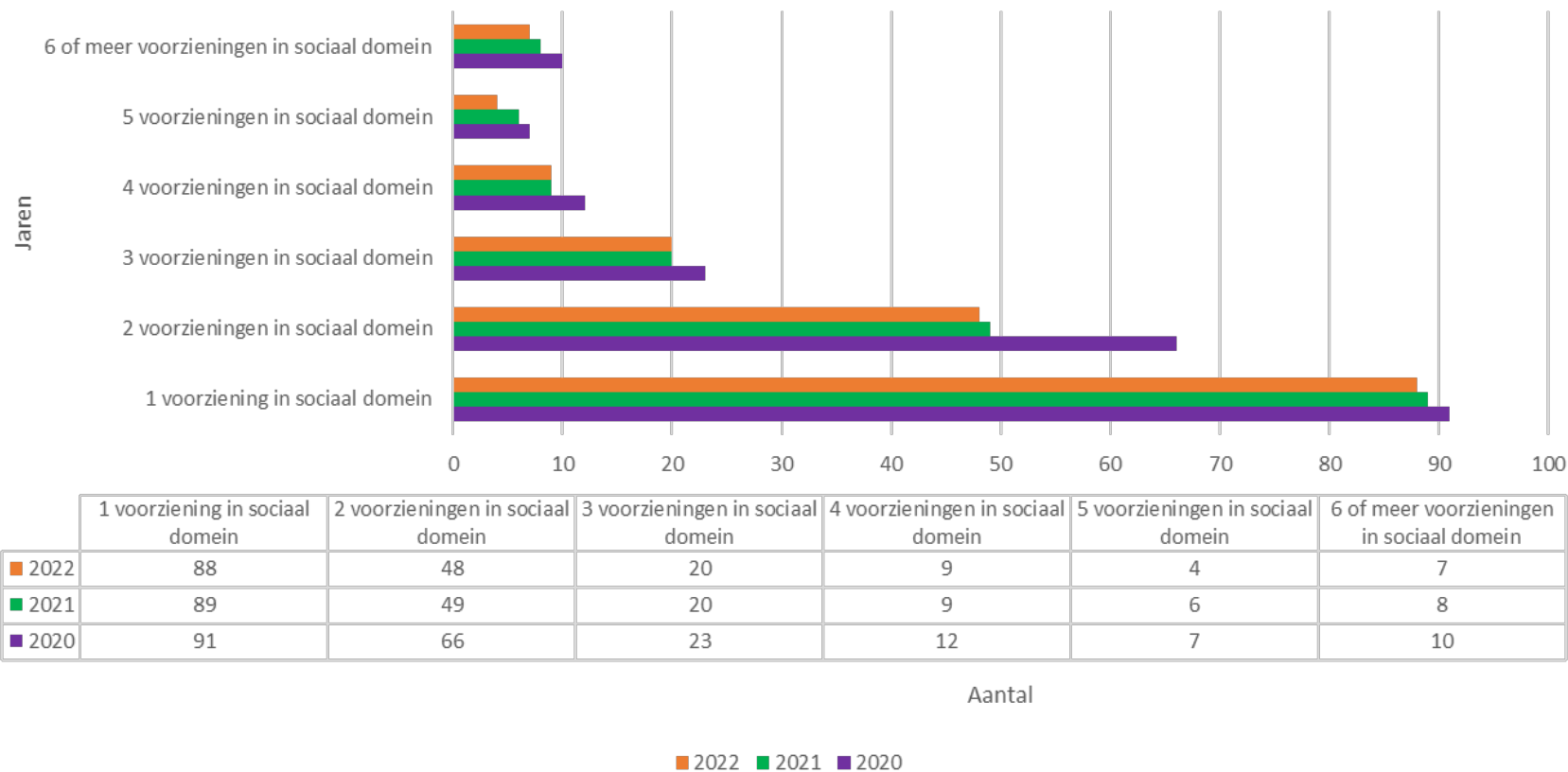

Bron: CBS Wmo-clënten; type maatwerkvoorziening, persoonskenmerken

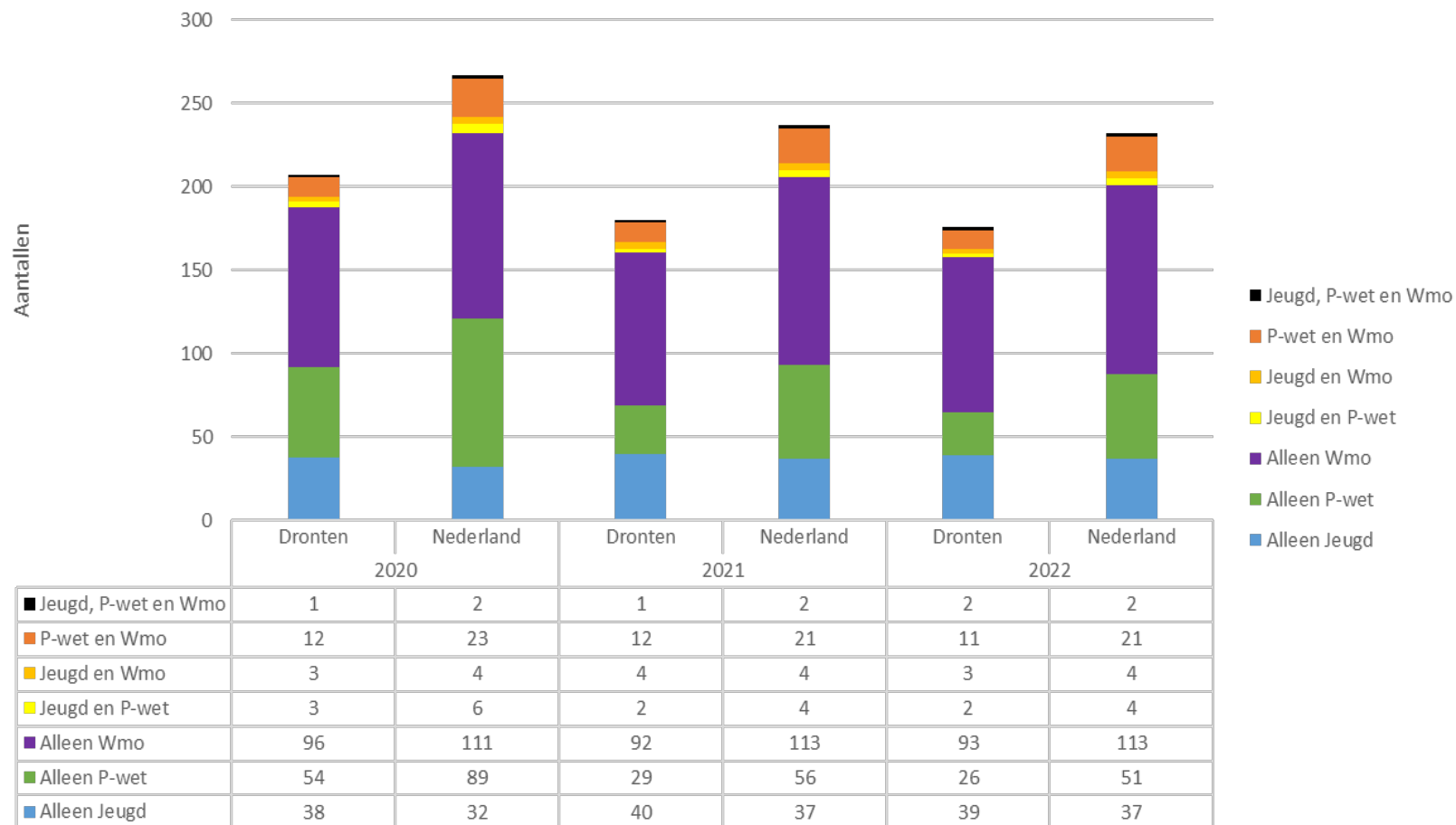
Stapeling voorzieningen Sociaal Domein, gemeente Dronten

Aantal per 1.000 huishoudens

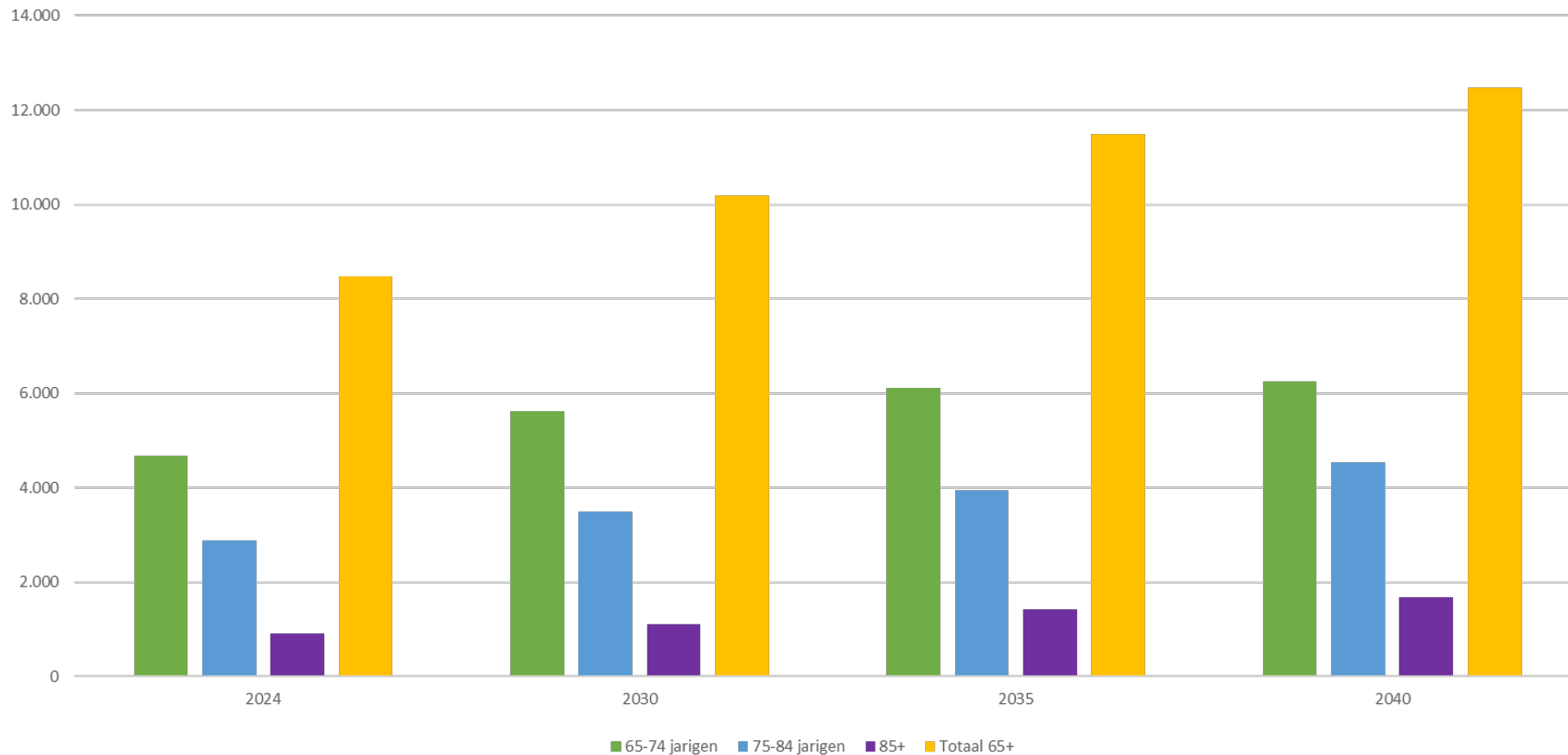

Stapeling voorzieningen per wet aantal per 1.000 huishoudens

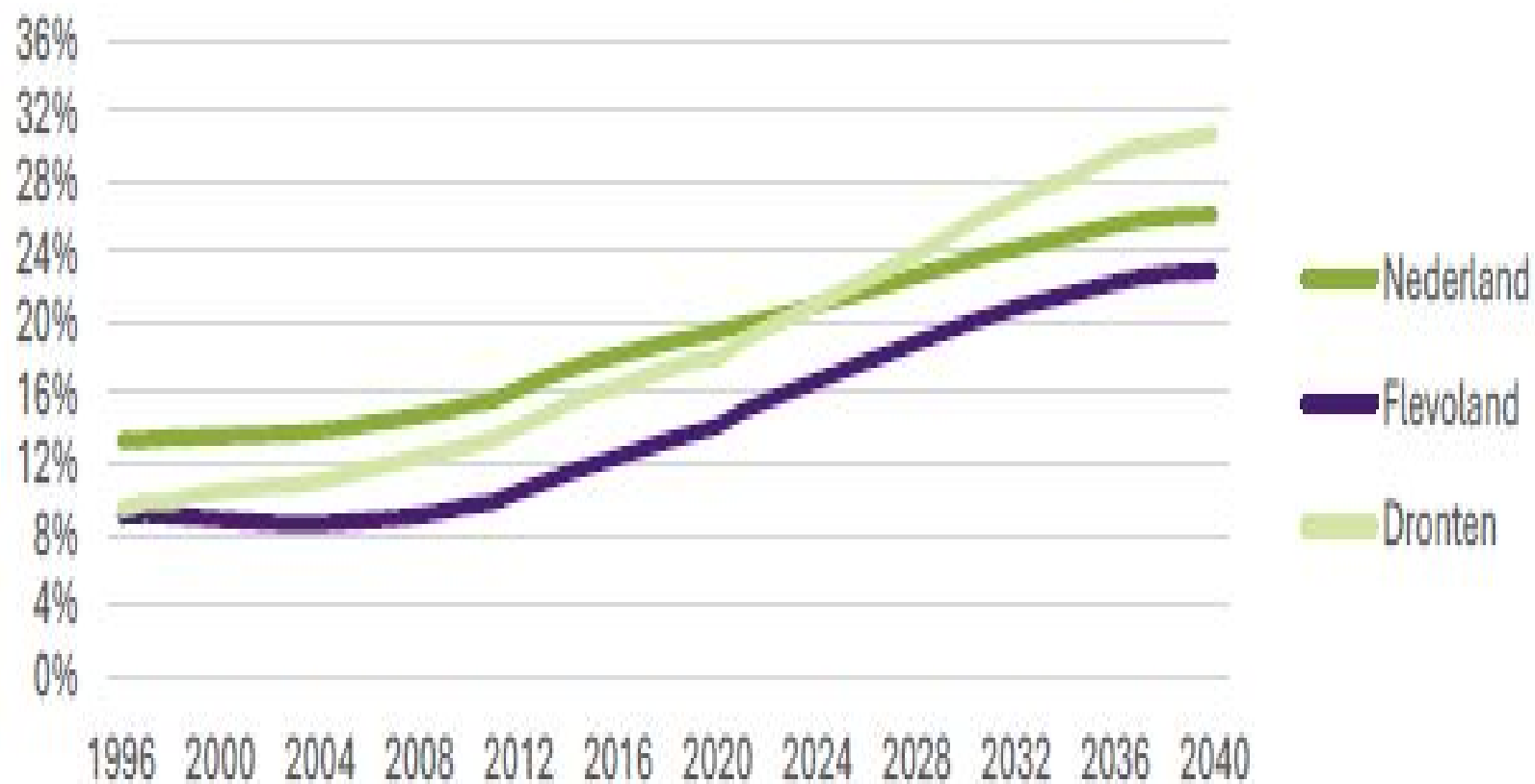
Bron: CBS gebruik voorzieningen Sociaal Domein

Vergrijzing gemeente Dronten 2024 - 2040

Aandeel 65+ in totale bevolking

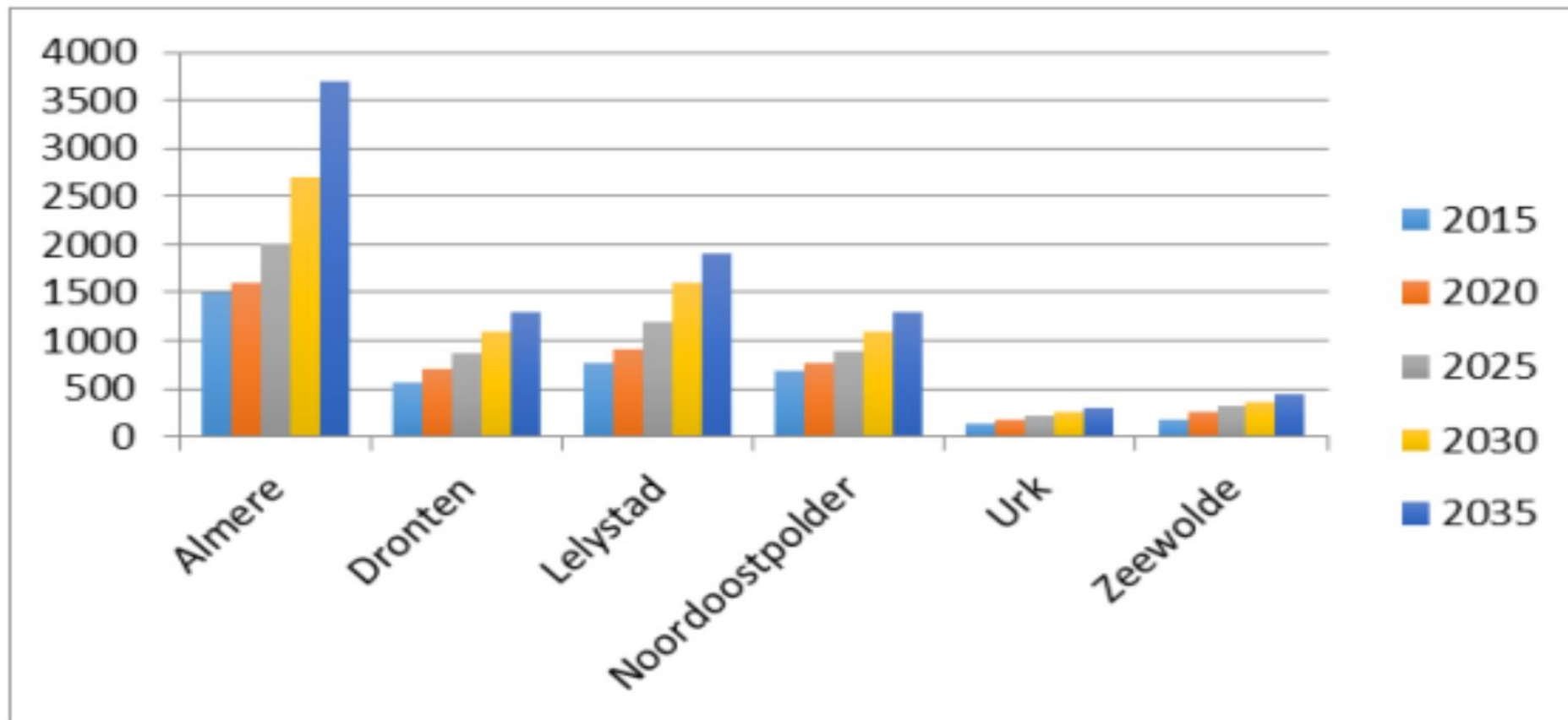

Bron CBS: bewerking De Ruijter Strategie

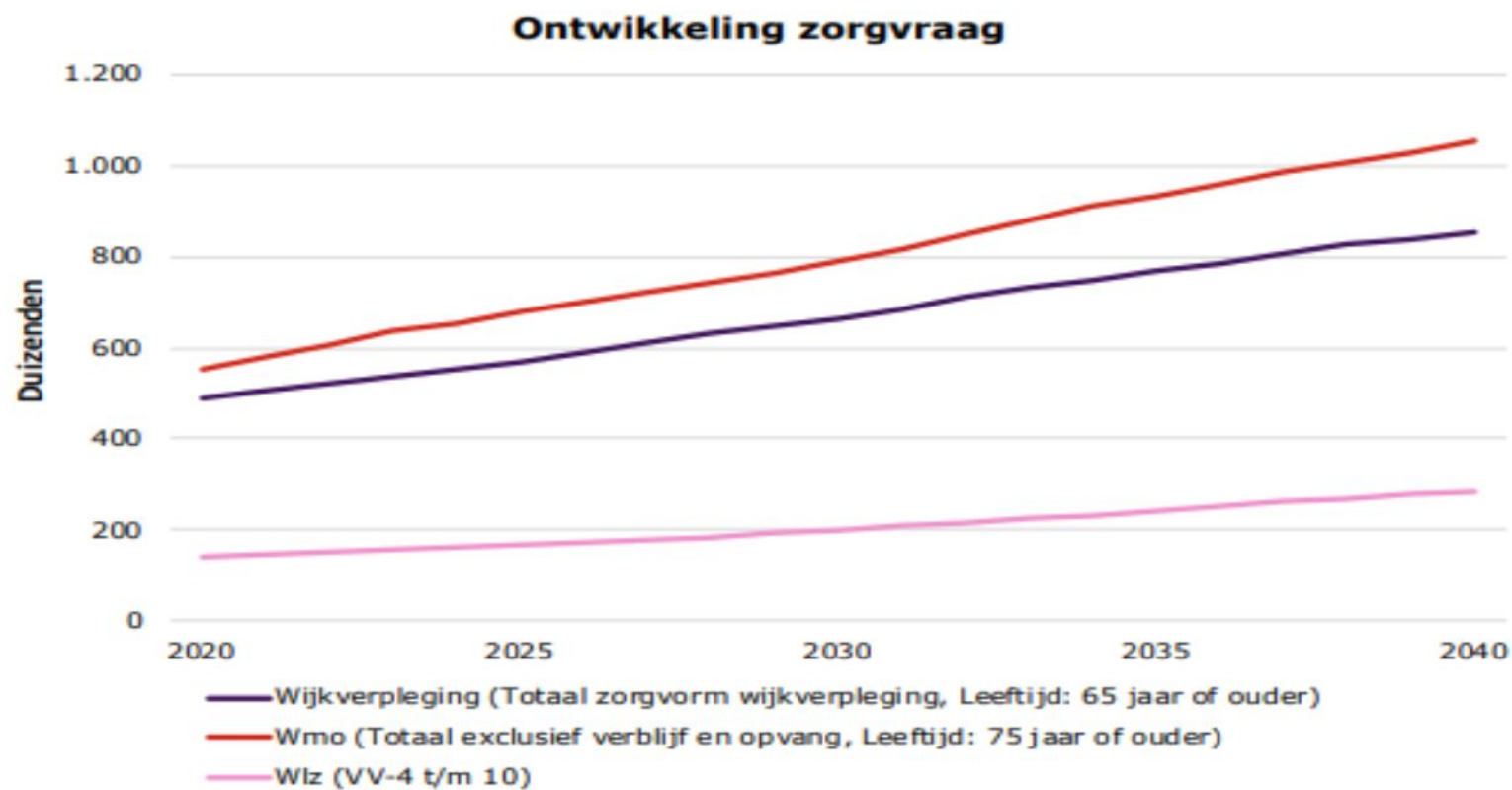
Dementie Flevoland

Prognose toename aantal mensen met dementie per gemeente in Flevoland

Bron: Alzheimer Nederland/TNO, uit: Zorguitdagingen rond de toename van ouderen in Flevoland

Bron: Ministerie van VWS, Dialoognota Ouder worden 2020-2040,
Wmo voorspelling groei

Uitgaven Wmo voorzieningen op jaarbasis

Voorziening	2021	2022	2023
Schoon en Leefbaar Huis	€ 2.700.000	€ 3.000.000	€ 3.200.000
Maatschappelijke Begeleiding (inclusief dagbesteding)	€ 2.700.000	€ 2.400.000	€ 2.600.000
Wonen en mobiliteit	€ 1.500.000	€ 1.400.000	€ 1.600.000
Overig (inclusief eigen bijdragen)	-€ 100.000	-€ 200.000	-€ 200.000
Totale uitgaven (excl. uitvoeringskosten)	€ 6.800.000	€ 6.600.000	€ 7.200.000

Ontwikkelingen

1. Wetsvoorstel Passende eigen bijdrage Wmo 2015 (per 1-1-2026)
2. Wet invoering woonplaatsbeginsel Beschermd Wonen (per 1-1-2026??)
3. Aanbesteding regiotaxi 1-7-2025

Afsluiting

Zijn er nog vragen??